

Sort muld og lysegrønne tanker
- velkommen til Park & Vejs

Gartneri

I Gartneriet er det lyse ideer, der gør, at Frederikshavn Kommune hvert år prydes af hundredvis af blomstrende kummer og bede i forårs- og sommersæsonen.

Om Gartneriet

Det store palmehus fra 2006.

Gartneriet har en lang historie bag sig og har været placeret flere steder i Frederikshavn by. Omkring midten af 70'erne flyttede det til dets nuværende placering på Brønderslevvej 20. Seneste udvidelse fandt sted i 2006, hvor palmehuset blev indviet.

Driv- og væksthuse

I Gartneriet råder vi over fire store drivhuse, som vi bruger til at dyrke de mange tusinde blomster, som skal bruges hvert år.

I to af drivhusene har vi installeret klimacomputere og rulleborde. Computerne styrer temperaturen ved at justere varmen og ved at åbne og

lukke vinduer og gardiner. Rullebordene betyder, at bordene kan skubbes sammen. Dermed reduceres unødigt gangareal og kapaciteten forøges.

Fakta

Gartneriet består af:

- To drivhuse, hvor temperaturen er 8 grader. Her dyrkes bl.a. de store mængder pelargonier og fuchsia.
- I en separat sektion kaldt "formeringen" holdes temperaturen på ca. 18 grader. Her spirer de planter, som opdyrkes fra frø og stiklinger.
- De to drivhuse er på henholdsvis 1000 og 1200 kvm.
- Ét væksthus til palmer. Her er temperaturen ca. 6 grader. Huset er på ca. 800 kvm. og 8 m højt.
- Ét drivhus uden varme, hvor temperaturen følger årstiden. Huset bruges under tilplantningen af kummer og til efterfølgende at vænne de nye blomster til udendørs livet.

I alt har vi 4200 kvm. overdækkede driv- og væksthuse at gøre godt med.

Park & Vej
Knivholtvej 15
9990 Frederikshavn
Tlf: 9845 6000

Udplantning

Gartneriet udplanter hvert år ca. 35.000 – 40.000 sommerblomster. Det kræver en del planlægning at sikre, at der er blomster nok til ca. 350 kummer og krukker.

Dertil kommer et større antal bede, som også tilplantes med sommerblomster.

Planlægningen starter allerede året før, hvor vi i januar og februar måned planlægger næstkommende års design.

Der bliver varieret over et farvetema bestående af bl.a. røde, gule, orange og lyserøde nuancer, men kun fantasien sætter grænser i Gartneriet.

Hvert år udsmykkes Europa-vej/Skagensvej i Frederikshavn med store agaver, hvilket giver både borgere og tilrejsende en flot og imødekommende ople-

Sammensætningen af blomster ændres fra år til år.

velse af byens trafiklivsnerve.

Agaverne, som plantes ud hver sommer, dør, når de har blomstret. Til gengæld er de ældste næsten 50 år gamle. Blomsterstænglen kan blive meget lang, og gartneriet har flere liggende på ca. 4-5 meter. Agaverne blomstrer dog sjældent.

Nye potter i brug

Agaverne danner en flot indgang til Frederikshavn by.

Fra 2008 anvendte vi for første gang "Jiffy-potter", som er organiske og lavet af komprimeret sphagnum. Løsningen er en smule dyrere i indkøb, men sparer til gengæld en del tid og arbejde.

Potterne fyldes maskinelt i en pottemaskine, der kan fylde

ca. 400 til 500 potter i timen.

Dette er en meget effektiv pro-

En af gartneriets egne folk i færd med at 'potte'.

ces i forhold til håndpotning, som blev brugt for bare seks år siden.

Der bruges flere forskellige størrelser potter alt efter hvilke planter, der er tale om. Det er umuligt at sige, hvor mange potter der anvendes, men det løber op i mange tusinde, når der for alvor er gang i pottingen.

Jiffy-potter er lavet af sphagnum, som omsættes til muld.

Vidste du...

At gartneriet ikke anvender nogen væksthormoner til at påvirke planternes vækst med. Der anvendes ingen giftige sprøjtemidler - kun nyttedyr og insektsæbe til at bekæmpe skadedyr.

Årets gang i gartneriet

Blomsterudsmykningen af kommunen planlægges lang tid i forvejen. Det skyldes, at man allerede året inden skal tage stiklinger fra til de planter, man gerne vil bruge året efter. I januar 2008 planlægger vi altså, hvordan udsmykningen skal se ud i sommeren 2009.

Januar-februar:

Her planlægges næste års beplantning, og der bliver lagt en præcis plan for, hvilke farve- og plantekombinationer, der skal bruges. Denne plan lægger blandt andet til grund for, at vi senere på året tager stiklinger fra, og at vi eventuelt køber nye stiklinger og frø.

April:

Der tages ca. 8.000-10.000 stiklinger fra beregnet til udplantning året efter. Desuden begynder arbejdet for alvor med at potte omkring 15.000 hjemkøbte småplanter. Der udsættes også et antal forårskummer, ca. 40 stykker, og bedene plantes til med forårsløg.

De store drivhuse rummer et væld af forskellige planter.

Planten i midten af krukken hedder Cordilyne australis 'Red Star'.

Her udplantes blomsterne og de mange krukker og kummer bliver stillet op rundt om i kommunen. De bliver grupperet efter design for at gadebilledet fremstår harmonisk og varieret i hele kommunen.

Juni-August:

Her vandes og vedligeholdelse de mange krukker, kummer og bede, så de fremstår flotte og friske hele sæsonen igennem.

September:

Kummer og krukker køres tilbage til gartneriet i uge 40-41, og bedene bliver gjort vinterklare. Hermed er blomsterhøjsæsonen slut.

Forårskumme med løg og stedmoderplanter.

Park & Vej
Knivholtvej 15
9990 Frederikshavn
Tlf: 9845 6000

Om palmerne

Phoenix canariensis

Vores flotte palmer har tiltrukket sig stor opmærksomhed på Palmestranden og er blevet et varetegn for Frederikshavn Kommune. Palmerne overvintrer i væksthuset, når temperaturerne ikke er til strandbesøg. De er et imponerende syn, når de er plantet på stranden, og ligeledes når de afventer sæsonen i væksthuset.

Palmerne "bor" og lever i et 800 kvm. stort væksthus med 8 meter til loftet og ca. 6 graders varme. De har selskab af bl.a. bambus og bananpalmer. I alt har vi ca. 150 palmer, hvoraf små 100 kommer på Palmestranden. De resterende bliver brugt rundt omkring i kommunen - bl.a. af Stena Line-færgerne til at promovere

Palmestranden, og adskillige palmer har endda taget turen til terminalen i Sverige. Tit udlånes palmerne også til virksomheder ved arrangementer, som kræver et ekstra pift.

Der anvendes primært to forskellige slags palmer:

1. Hør-palmen

(Trachycarpus fortunei)

Vores hørpalmer er mellem 3 og 4 meter høje og kan blive op til ca. 10 meter høje. Palmen er hårdfør og tåler ca. 18 graders frost ved toppen, roden skal dog beskyttes.

Hørpalmernes naturlige levested er i det centrale og sydlige Kina, hvor de især vokser på bjergskråninger.

2. Kanarisk daddelpalme

(Phoenix canariensis)

Vores daddelpalmer er mellem 3 og 4 meter høje og kan blive op til ca. 20 meter høje. Palmen tåler ned til 5 graders frost ved toppen, roden skal dog beskyttes. Kanarisk daddelpalmes naturlige levested er de Kanariske øer, frugterne er dog uspiselige.

Fakta om palmerne

- Alle palmerne er indkøbt i Italien.
- Palmerne vejer hver ca. 1400 kg. inklusiv metal-potten.
- På hjemmesiden: www.palmestranden.dk kan du læse mere om livet på stranden.

www.palmestranden.dk

Vidste du...

At det er Produktionsskolen i Frederikshavn Kommune, som fremstiller kommunens mange jernkummer.

Tidligere formand for Teknisk Udvalg, Jens Hedegaard Kristensen, indvier palmehuset i april 2006.

De tunge palmer bliver flyttet med truck.

De små spirer her er fremtidens palmer, som er hjembragt fra Mallorca af en af Gartneriets medarbejdere i efteråret 2007. De er plantet i grus for at give de bedste vækstbetingelser.

Park & Vej
Knivholtvej 15
9990 Frederikshavn
Tlf: 9845 6000

Aktiviteter

I Gartneriet fremstilles der også juledekorationer til kommunale bygninger og institutioner.

En af Gartneriets flotte juledekorationer.

Gartneriets palmer skaber atmosfære ved et arrangement i Arena Nord.

Vidste du...

At de store hørpalmer tager ca. 10-15 år om at vokse 2 meter og kræver ca. 30-50 liter vand to gange om ugen.

Praktiske informationer

Kontakt

Adresse:

Gartneriet er beliggende:
Brønderslevvej 20
9900 Frederikshavn
Direkte tlf.: 2948 6022

Kontaktperson:

Just Jensen
Afdelingsleder i Park & Vej
Tlf.: 9845 6318 / 2948 6000

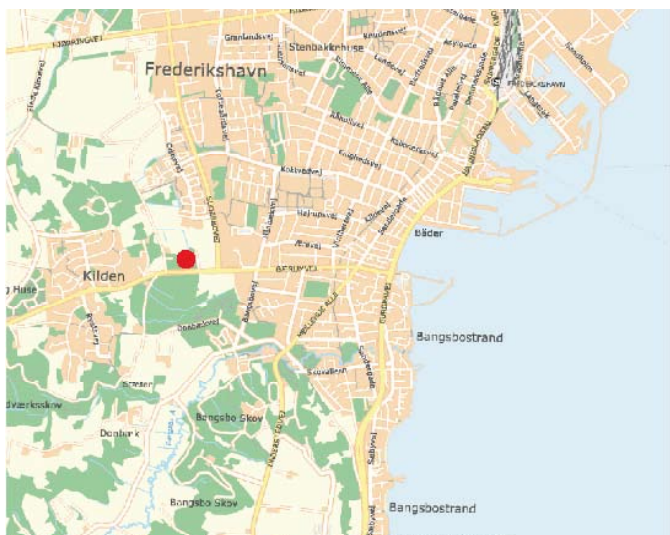
Yderligere information

Du kan læse mere om Gartneriet, og de projekter vi er involveret i, på følgende hjemmesider:

- > www.frederikshavn.dk
- > www.palmestranden.dk

Find vej til gartneriet:

Fra E45/Europavej drejer du mod vest af Thodesvej og fortsætter ligeud af Gærumvej/Brønderslevvej. Efter ca. 1,5 km kommer du til gartneriet (rød prik).

Park & Vej
Knivholtvej 15
9990 Frederikshavn
Tlf: 9845 6000

En gartner i formeringshuset.

Tilbagevendende arrangementer

Åbent hus

- Gartneriet åbner årligt dørene for interesserede og fortæller om de mange forskellige planter og opgaver, som ligger i gartneriet.
- Derudover har mindre grupper løbende mulighed for at aftale et besøg i Gartneriet.